

ZÁKON

ze dne2019,

kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

V § 213 odstavec 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, se slova „4 týdny“ nahrazují slovy „5 týdnů“.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Právo na dovolenou, které vzniklo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a čerpání této dovolené, i když k němu dojde ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se řídí dosavadními právními předpisy.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2020.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu a cíl návrhu

Základní výměru dovolené vymezuje ust. § 213 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZP“) tak, že deklaruje minimální délku dovolené za kalendářní rok. Dále pak stanoví délku dovolené dle zaměstnavatelů tak, že základní výměra dovolené činí 5 týdnů u zaměstnavatelů, kteří neprovozují podnikatelskou činnost (jde o zaměstnavatele uvedené v § 109 odst. 3 ZP), 8 týdnů u pedagogických pracovníků a akademických pracovníků vysokých škol a nejméně 4 týdny u ostatních zaměstnanců. V prvních dvou případech se jedná o kogentní výměru dovolené, v případě ostatních kategorií lze zaměstnanci délku dovolené prodloužit individuální i kolektivní smlouvou, popřípadě vnitřním předpisem zaměstnavatele. Zaměstnancům ostatních zaměstnavatelů může být dovolená prodloužena bez jakéhokoliv omezení, tedy lze sjednat podmínky pro prodloužení dovolené.

Současná právní úprava tak vytváří nerovnost zaměstnanců z hlediska nároků na dovolenou, když u ostatních zaměstnanců je zaručen nárok na dovolenou v rozsahu pouze čtyř týdnů a prodloužení dovolené je pak ponecháno na vůli zaměstnavatele.

Cíl návrhu

Je zřejmé, že současná právní úprava poškozuje zaměstnance zaměstnavatelů provozujících podnikatelskou i nepodnikatelskou činnost, oproti zaměstnancům zaměstnavatelů uvedených v § 109 odst. 3 ZP. Nárokovou délku dovolené mají tito zaměstnanci o týden kratší. Předkládaný návrh rozdíl v nárokové délce základní výměry dovolené smazává, když stanovuje základní výměru dovolené nejméně v délce 5 týdnů. Zároveň zůstává zachována možnost prodloužení dovolené ze strany zaměstnavatele formou individuální i kolektivní smlouvy, popřípadě vnitřním předpisem.

Předkládaný návrh se nedotýká délky dovolené pedagogických pracovníků a akademických pracovníků vysokých škol.

Dopady návrhu na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí

Předkládaný návrh zákona nemá žádný dopad na státní rozpočet, ani na rozpočty krajů a obcí. Zaměstnancům zaměstnavatelů, jejichž odměňování je závislé na státním rozpočtu zůstává zachována výměra dovolené v délce 5 týdnů bez možnosti jejího prodloužení.

Soulad s ústavním pořádkem a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy ČR

Navrhovaná úprava délky dovolené není v rozporu s ústavním pořádkem České republiky, ani neodporuje mezinárodním smlouvám, kterými je Česká republika vázána.

Soulad s právem Evropských společenství

Předkládaný návrh není v rozporu s právem Evropských společenství.

Další specifikace

Pokud jde o podnikatelské prostředí, nebude mít předkládaný návrh výrazné dopady. Již dnes totiž mnoho podnikatelů prodloužuje dovolenou svým zaměstnancům o 1 týden, tedy

na 5 týdnů, formou benefitu, nebo již přímo pracovní smlouvou. Nepřináší žádné negativní dopady v sociální oblasti, ani na rovnost mužů a žen. Nevytváří ani podmínky pro korupční prostředí.

Zvláštní část

K čl. I

Prodlužuje se o 1 týden délka základní výměry dovolené ze 4 týdnů na 5 týdnů. Tím se srovnává rozdíl délky dovolené ostatních zaměstnanců se zaměstnanci zaměstnavatelů uvedených v § 109 odst. 3 ZP. Zároveň zůstává zachována možnost sjednání podmínek pro prodloužení dovolené při zachování rovného zacházení.

K čl. II

Upravují se nároky týkající se práva na dovolenou a jejího čerpání před účinností navrhované úpravy.

K čl. III

Účinnost zákona je navrhována 1. lednem 2020, aby byl dán dostatečný časový prostor k aplikaci nové úpravy v praxi.

V Praze dne 31.října 2018

Předkladatelé:

Stanislav Grospič, v.r.

Hana Aulická Jírovcová, v.r.

Daniel Pawlas, v.r.

Pavel Kováčik, v.r.